

Nr 20

Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avtal med Uppsala läns landstingskommun; given Stockholms slott den 9 februari 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

SVEN ASPLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala och överenskommelse om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m., vilka träffats mellan staten och Uppsala läns landstingskommun. Avtalet och överenskommelsen avses gälla till utgången av år 1973.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 februari 1973.

Närvarande: statsministern PALME, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa avtal med Uppsala läns landstingskommun* och anför.

Statens förhandlingsnämnd har för Kungl. Maj:ts prövning lämnat över

dels avtal om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala,

dels överenskommelse om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m.

Avtalet och överenskommelsen, vilka träffats mellan förhandlingsnämnden och Uppsala läns landstingskommuns förvaltningsutskott under förbehåll av godkännande av Kungl. Maj:t och landstingskommunen, torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1 och 2*.

Uppsala läns landstingskommun har beslutat godkänna avtalet och överenskommelsen. Besluten har vunnit laga kraft.

Avtalet om *läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala* överensstämmer i allt väsentligt med motsvarande avtal om läkarutbildning vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg (prop. 1972: 50 s. 34, SoU 1972: 17, rskr 1972: 169). Ulleråkers sjukhus uppläts för tiden den 1 januari 1967 —den 30 juni 1970 för läkarutbildning och forskning (prop. 1969: 102, SU 1969: 85, rskr 1969: 217) i samband med att Uppsala läns landstingskommun övertog ansvaret för den psykiatriska sjukvården inom landstingsområdet. Med stöd av riksdagens beslut (prop. 1970: 115, SU 1970: 118, rskr 1970: 279) godkände Kungl. Maj:t den 9 juli 1970 en interimsoverenskommelse som bl. a. innehöll bestämmelser om viss utbetalning a conto av ersättning till Uppsala läns landstingskommun, nämligen 60 000 kr. för månad fr. o. m. den 1 juli 1970 för upplåtelsen av Ulleråkers sjukhus. Giltighetstiden för interimsoverenskommelsen förlängdes bl. a. i vad avsåg nämnda sjukhus genom protokoll fört vid överläggningar i december 1970 om samarbete rörande läkarutbildning (prop.

1971: 44 s. 40, SoU 1971: 8, rskr 1971: 98). Utbetalningen a conto ändrades därvid till 75 000 kr. för månad fr. o. m. den 1 januari 1971. Vidare godkände Kungl. Maj:t den 18 juni 1971 en överenskommelse med landstingskommunen om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m., vilken innebar — utöver en förlängning av nyssnämnda samarbete — att interimsoverenskommelsen i vad avsåg utbetalning a conto av ersättningar för upplåtelsen av Ulleråkers sjukhus skulle fortsätta att gälla längst t. o. m. den 30 juni 1972. Jag kommer att föreslå Kungl. Maj:t att denna dag besluta, att utbetalningarna a conto av belopp beräknade efter 75 000 kr. för månad fortsätter i avvaktn på ställningstagande till det nu träffade avtalet.

Genom detta avtal fastställs den statliga driftersättningen till sammanlagt 3 325 000 kr. för tiden den 1 juli 1970—den 31 december 1973, vilket motsvarar 950 000 kr. för år.

Jag förordar att avtalet om läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala godkänns. Kungl. Maj:t bör vidare — liksom skett i fråga om andra undervisningssjukhus — utverka riksdagens bemyndigande att för statens del godkänna överenskommelser om statlig investeringserättning, som träffas enligt läkarutbildningsavtalet.

Statens ersättningar till landstingskommunen med anledning av avtalet belastar förslagsanslaget Bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

Som jag nämnt vid min anmälan av förslagsanslag till Akademiska sjukhuset i Uppsala: Avlöningar till läkare och Driftkostnader för budgetåret 1973/74 (prop. 1973: 1 bil. 7 s. 131 och 136) anmälde statens förhandlingsnämnd i juni 1972 att en *överenskommelse om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m.* träffats med Uppsala läns landstingskommun. Enligt överenskommelsen, som nu lämnats över för godkännande, skall hittillsvarande avtal med landstingskommunen rörande samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala (prop. 1951: 123, SU 1951: 151, rskr 1951: 295; prop. 1953: 161, SU 1953: 129, rskr 1953: 262) med de ändringar som senare gjorts (prop. 1967: 105 bil. 2, SU 1967: 73, rskr 1967: 185; prop. 1968: 71, SU 1968: 90, rskr 1968: 212) samt angående beräkning av landstingets kostnadsandel i den s. k. löpande utrustningsanskaffningen till akademiska sjukhuset i Uppsala (prop. 1968: 71) fortsätta att gälla till utgången av år 1973. Därvid skall emellertid fr. o. m. den 1 januari 1973 i de driftkostnader, som läggs till grund för beräkningen av landstingets ersättning till staten för vård på sjukhuset av patienter från Uppsala län, ingå beräknade avgifter för sjuk- och yrkesskadeförsäkringar för annan personal än läkare. Utöver vad som följer av nämnda avtal skall landstinget erlægga 8 milj. kr. till staten. Bakgrunden härtill är bl. a. en protokollsanteckning i den överenskommelse om samarbete för drift av sjukhuset, som Kungl. Maj:t godkände den 18 juni 1971. Enligt

denna förbehöll sig statens förhandlingsnämnd rätten att yrka bidrag från landstinget till läkarnas löne- och pensionsförmåner för tiden före den 1 juli 1972, bl. a. på grund av den fr. o. m. den 1 januari 1970 genomförda s. k. 7-kronorsreformen (prop. 1969: 125, 2LU 1969: 80, rskr 1969: 369) och i samband därmed genomförda lönerogleringar för läkarna vid sjukhuset. I och med att landstinget betalar nyssnämnda belopp av 8 milj. kr. och i övrigt avtalsenlig ersättning avstår staten genom den nu överlämnade överenskommelsen från ytterligare krav på ersättning enligt berörda protokollsanteckning.

Överenskommelsen föranleder inte någon erinran från min sida. Jag förordar att den godkänns.

Beloppet av 8 milj. kr. bör tas till uppbörd under den i riksstaten under Diverse inkomster uppförda inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna

1. avtalet mellan staten och Uppsala läns landstingskommun om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala,

2. överenskommelser mellan staten och Uppsala läns landstingskommun om statlig investeringsersättning, som träffas enligt avtalet,

3. överenskommelsen mellan staten och Uppsala läns landstingskommun om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 1

Avtal om läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala
(*LUA Ulleråker*)

Mellan statens förhandlingsnämnd och Uppsala läns landstingskommuns förvaltningsutskott har träffats följande avtal.

Avtal

mellan svenska staten och Uppsala läns landstingskommun om fortsatt samarbete angående läkarutbildning vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala.

1 §. Allmänt

1. Staten och Uppsala läns landstingskommun, nedan kallad kommunen, fortsätter sitt samarbete på de villkor som nedan sägs för att vid Ulleråkers sjukhus, nedan kallat sjukhuset, tillhandahålla universitetet i Uppsala, nedan kallat universitetet, resurser för grundläggande utbildning för läkarexamen inom det kliniska ämnesområdet psykiatri, nedan benämnd läkarutbildning, samt för forskarutbildning och forskning inom detta ämnesområde, nedan benämnd forskning.

Anmärkning

Kommunens medgivande skall inhämtas för forskningsprojekt som ställer särskilda krav på sjukvårdens resurser. Forskning vid enhet som avses i 2. nedan får ej utan kommunens medgivande bedrivas av annan än den som där innehar befattning eller är knuten till universitetets medicinska fakultet.

2. Staten och kommunen bestämmer i samråd vilka enheter inom sjukhuset som skall tagas i anspråk för läkarutbildning och forskning (upplåtna enheter).

Anmärkning

Allt kliniskt material vid sjukhuset skall i princip vara tillgängligt för forskning vid upplåtna enheter.

3. Detta avtal berör ej kommunens rätt att enligt eljest gällande bestämmelser erhålla statsbidrag till uppförande och drift av i avtalet avsedda sjukvårdsenheter.

2 §. Tillhandahållande av resurser

Kommunen tillhandahåller för upplåtna enheter personal, lokaler, utrustning, övriga nyttigheter och service med följande begränsningar och undantag.

A. Beträffande personal

Staten anställer tjänsteman som är professor, biträdande professor eller klinisk lärare och vars tjänst är förenad med tjänst vid sjukhuset. För sådan tjänsteman bekostar staten lön enligt den löneklass i vilken denne är placerad jämte i förekommande fall därtill knutna tillägg och förmåner (inklusive pension) medan kommunen bestrider kostnaden för särskilda arvoden och tilläggsförmåner, såsom uppdragstillägg, befattningsarvode, avlöningsförstärkning samt gottgörelse för särskild arbetstid, jour och beredskap.

Klinisk amanuens anställs och bekostas helt av staten, som dock är berättigad till ersättning av kommunen efter rekvisition månadsvis i efterskott med en tredjedel av utbetalat lönebelopp, förhöjt med 15 procent för pensionskostnader.

Personal som anställs uteslutande för läkarutbildning eller forskning bekostas helt av staten liksom timarvoderad undervisning av medicine kandidater.

Anmärkning

Antalet professorer, biträdande professorer, kliniska lärare och kliniska amanuenser fastställs av staten efter samråd med kommunen.

Om det under avtalstiden blir aktuellt att överföra statlig personal, exempelvis kliniska lärare och kliniska amanuenser, till kommunalt huvudmannaskap eller att införa nya tjänstekategorier, skall förhandlingar upptagas om bland annat de ekonomiska konsekvenserna härav.

B. Beträffande utrustning m. m.

Såvitt gäller utrustning för forskningens behov, avser kommunens åtaganden endast sådan som är att hänföra till vedertagen grundutrustning.

Det åligger ej kommunen att tillhandahålla förbrukningsartiklar för demonstrationsändamål och sådant material som erfordras för djurförsök och särskilda forskningsprojekt.

Anmärkning

Med begreppet vedertagen grundutrustning för forskningens behov åsyftas sådan utrustning som är användbar ej endast för ett eller annat speciellt forskningsprojekt utan för olika projekt av beskaffenhet att kunna genomföras med tillämpning av gängse teknik och metodik.

Samma principiella begränsning av kommunens skyldigheter som enligt ovan gäller i fråga om utrustning skall även gälla läkarutbildningens och forskningens försörjning med nyttigheter av olika slag.

3 §. Statlig investeringsersättning

1. Statlig ersättning utgår enligt särskilda överenskommelser för ny-, till- eller ombyggnad samt anskaffning av utrustning.

2. Om enhet vid sjukhuset enligt Kungl. Maj:ts beslut icke längre skall tagas i anspråk för läkarutbildning och forskning, är staten berättigad att vid avtalstidens slut kräva åter så stor del av de av kommunen enligt detta och tidigare motsvarande avtal uppburna investeringsersättningarna som då återstår efter avdrag av 1/30 beträffande byggnad och 1/10 beträffande utrustning för varje helt år som förflutit från det kommunens anhållan om ersättnings utbetalande inkom till vederbörande statliga myndighet.

Kan byggnad eller utrustning, varpå bestämmelserna i första stycket blir tillämpliga, ej av kommunen användas på ett sätt som svarar mot byggnadens eller utrustningens värde och skulle på grund härav återbetalning av uppburen ersättning te sig obillig, äger kommunen påkalla jämkning. Uppnår icke parterna enighet härom, skall frågan avgöras genom skiljedom enligt lag.

4 §. Statlig driftersättning

1. Staten lämnar kommunen driftersättning för tiden den 1 juli 1970—den 31 december 1973 med ett belopp av 3 325 000 kronor att utgå med 950 000 kronor för helt år.

2. Utbetalning av driftersättningen skall utan rekvisition ske med 1/12 av belopp för helt kalenderår den 15 i varje månad.

5 §. Former för samråd och samordning

Parterna skall för att främja samordningen av sjukvård, läkarutbildning och forskning iakttaga följande.

1. Innan kommunen fattar beslut som berör utbildningen och forskningen, skall universitetet beredas tillfälle att yttra sig.

Innan universitetsmyndighet fattar beslut som berör sjukvården vid upplåten enhet, skall kommunen beredas tillfälle att yttra sig.

2. Kommunen är beredd att vid planering av sin sjukvårdsorganisation beakta även läkarutbildningens och forskningens behov.

3. Personal och studerande vid universitetet skall följa de föreskrifter som kommunen meddelar för verksamheten vid upplåten enhet.

Protokollsanteckning

I 5 § 2. avtalen den 22 december 1970 mellan staten och berörda kommunala huvudmän om läkarutbildning har intagits vissa ytterligare bestämmelser om samrådsförfarande. Parterna har enats om att i detta avtal ej intaga motsvarande bestämmelser, när samarbetsformerna vid de kommunala undervisningssjukhusen är under utredning enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1971.

6 §. Avtalstid m. m.

1. Detta avtal gäller från och med den 1 juli 1970 till och med den 31 december 1973.

Parterna skall i god tid före utgången av avtalsperioden upptaga förhandlingar om samarbetsavtal för tid efter den 31 december 1973.

2. Detta avtal ersätter det mellan staten och kommunen den 7 mars 1969 träffade avtalet om statens bidrag för upplåtelse av Ulleråkers sjukhus i Uppsala för läkarutbildning och forskning, m. m. som utlöpt den 30 juni 1970.

3. Avtalet har träffats under förbehåll av att det godkännes av Kungl. Maj:t och Uppsala läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 21 juni 1972

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

L. Fredlundh

För Uppsala läns landstingskom-
muns förvaltningsutskott

AGA Carlsson

Lennart Åberg

Bilaga 2

Överenskommelse om akademiska sjukhuset

Mellan statens förhandlingsnämnd och Uppsala läns landstingskommuns förvaltningsutskott har träffats följande överenskommelse.

Överenskommelse

mellan svenska staten och Uppsala läns landstingskommun om samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala m. m.

1. Samarbetet mellan staten och Uppsala läns landstingskommun, nedan kallad landstinget, för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala fortsätter efter den 30 juni 1972. Därvid skall de i bilaga 1 upptagna avtalen äga tillämpning till och med den 31 december 1973.

Protokollsanteckning

Från och med den 1 januari 1973 skall i de driftkostnader som lägges till grund för beräkning av landstingets ersättning till staten för vård på akademiska sjukhuset av patienter från Uppsala län ingå beräknade avgifter för sjuk- och yrkesskadeförsäkringar för annan personal än läkare.

2. Utöver vad som följer av 1. skall landstinget till staten erlægga ett belopp av 8 000 000 kronor. Betalningen skall ske med 2 000 000 kronor den 15 februari, den 15 maj, den 15 augusti och den 15 november 1973.

Protokollsanteckning

I och med att landstinget erlägger under 2. angivet belopp av 8 000 000 kronor och i övrigt avtalsenlig ersättning avstår staten från ytterligare krav på ersättning enligt protokollsanteckning till överenskommelse den 15 juni 1971 mellan staten och landstinget om akademiska sjukhuset m. m.

3. Vad som skall gälla beträffande driften m. m. av akademiska sjukhuset från och med den 1 januari 1974 skall tagas upp till förhandling mellan parterna i samband med de förhandlingar med huvudmän för kommunala undervisningssjukhus som följer av att för dem gällande avtal löper ut den 31 december 1973.

4. Överenskommelsen gäller under förbehåll av att den godkännes av Kungl. Maj:t och Uppsala läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

Denna överenskommelse är upprättad i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 21 juni 1972

För svenska staten
Statens förhandlingsnämnd

Lennart Rydback

L. Fredlundh

För Uppsala läns landstingskom-
muns förvaltningsutskott

AGA Carlsson

Lennart Åberg

**Bilaga 1
till överenskommelse 1972-06-21
om samarbete för drift av
akademiska sjukhuset i Uppsala**

Förteckning över avtal som upphör att gälla med utgången av år 1973.

1. Avtal mellan universitetet i Uppsala och Uppsala läns landsting rörande samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala, godkänt av Kungl. Maj:t den 12 mars 1954.

2. Avtal den 19 december 1966 mellan svenska staten och Uppsala läns landsting om ändring av 1954 års avtal angående samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala.

3. Avtal den 27 februari 1968 mellan svenska staten och Uppsala läns landsting om ändring av 1954 års avtal angående samarbete för drift av akademiska sjukhuset i Uppsala.

4. Överenskommelse den 27 februari 1968 mellan svenska staten och Uppsala läns landsting angående beräkning av landstingets kostnadsandel i den s. k. löpande utrustningsanskaffningen till akademiska sjukhuset i Uppsala.

